

www.iu.edu.sa

Мамлакати
Арабистони Сауди
Вазорати таълими
Оли
Донишгоҳи Исломии
Мадинаи Мунавара

Шиносоии мўчаз бо ИСЛОМ

Шиносоии мўчаз бо ИСЛОМ

www.iu.edu.sa

المملكة العربية السعودية
وزارة التعليم العالي
الجامعة الإسلامية بالمدينة المنورة
عمادة البحث العلمي
قسم الترجمة

التعريف الموجز بالإسلام

بالطاجيكية

Ба номи Худованди бахшандаи меҳрубон

Шиносоии мўчаз бо Ислом.

Ҳамду ситоиш парвардигори оламиёнро ва дуруду салом мар пешвои фиристодагон паёмбарамон Муҳаммад ва олу асҳобашонро

Аммо баъд: Ислом — ин гувоҳи бар ин аст, ки чуз Аллоҳ ҳеч Худое нест ва Муҳаммад расули бар ҳақи Аллоҳ таъоло аст. Ва ин гувоҳи бар дилу забону тамоми аъзо аст. Ислом — шомили имон бар аркони шашгонаи имон ва амал бар аркони панҷгонаи ислом аст. Ислом хотимаи рисолати илоҳиест, ки Худованд онро бар хотамул анбиё, Муҳаммад ибни Абдуллоҳ саллаллоҳу алайҳи ва саллам фурӯ ниҳодааст. Ва дини Ислом-дини ҳаққест, ки Худованд аз касе бачуз он, дигар динро қабул нахоҳад кард. Худованди бузург, ўро дини осону соддае қарор додааст, ки дар он ҳеч душвориву машаққат нест. Чизеро, ки пайравонаш аз ўҳдааш намебароянд, талаб накардааст ва ё чизеро, ки наметавонанд ба дўши онҳо бор накардааст. Ислом динест, ки решаи он иътиқод кардан ба ягонагии Худо, шиъораш ростгўи ва меҳвари он адл ва сугунаш бар ҳақ аст ва руҳаш раҳмат аст. Ва он дини бузургест, ки бандагонро басўи

ҳаркоре, ки дар умури диниву дунёияшон нафъ диҳад, равона кардааст. Ва аз ҳар коре, ки ишонро дар маъишату динашон зараре бошад, ҳушдор намудааст.

Он динест, ки Худованд ба воситаи он, ақидаҳо ва одобу ахлоқҳоро ва ҳаёти дунё ва охиратро ба салоҳият овардааст. Ислом аст, ки ӯ таъоло ба воситаи он байни дилҳои пароканда улфату дӯсти пайдо карда, хоҳишоти чудогонро ба ҳам пайваста, сипас онро аз торикии ботил раҳонид ва ба сӯи ҳақ далолат кард ва ба роҳи рост роҳнамоӣ кард.

Он динест бениҳоят мустаҳкам, чи дар ахбори худ бошад, чи дар аҳком. Ҳамаи гуфтаҳояш ҳаққу рост аст. Ҳама доим бо некиву адолат, мисли ақидаи солим ва амалҳои рост ва дуруст ва ахлоқи некӯ ва одоби бисёр хуб, ҳукмфармоӣ кардааст.

Вазифаи Исломбарои ба таҳқиқ овардани чунин аҳдоф аст.

1) Шиносонидани мардум бо парвардигорашон ва бо офарандашон, бо номҳои некӯяш, ки касе дорои онҳо нест ва бо сифатҳои волое, ки касро бар он монанди набошад. Ва ҳамчунин шиносонидани мардум бо феълҳои ҳақимонаи ӯ, ки вайро касе дар он шарикӣ наварзад ва ӯро дар таҳқиқи он, касе ёвару баробар набошад.

2) Даъват намудани бандагон, барои ибодат кардани худованде, ки якка ва ягона

асту, шарике надорад ва ба пайрави кардани он чизе, ки машруъ кардааст барои ишон дар китобаш ва суннати расулаш аз амрҳову наҳйҳое, ки дар он салоҳу хушбахтии дунёву охираташон бошад.

3) Ёдовар кунонидани мардум аз ҳолу аҳволе, ки баъд аз мурданашон ишонро фаро расад. Аз чумла, он чизҳое, ки дар қабрҳои худ рӯбару гарданд ва ҳангоми растоҳез (қиймат) ва ҳисобу китоб ва мақомашон, ё дар чаннат ва ё дар дузах. Ҳамаи ин мувофиқи амал аст, ки агар нек бошад варо нек гардад ва чун бад аст, варо бад гардад.

Баъд аз ин тавонем, ки муҳимтарин қоидаҳои Исломо дар чунин нуқот, рӯи арз биёварем.

Аввалан: Аркони (сутуни) имон:

Рукни якум: Имон ба Аллоҳ таъоло.

Ва ин рукн дорои чунин ақсом аст:

А) Имон (бовари) ба парвардигор будани Аллоҳ таъоло. Яъне, имон овардан ба ин ки ӯ таъоло парвардигорест халққунандаву подшоҳ ва тамоми қорҳои халқи худро, сомонгузору мудаббир бошад.

Б) Имон ба илоҳияти (зотест, ки танҳо у лоиқи ибодату парастииш аст) Аллоҳ таъоло. Яъне имон овардан ба ин ки ӯст маъбуди

барҳақ, ва ғайри у ҳама маъбудот (ибодат мешудагиро) ботилу дурӯғ аст.

В) имон ба номҳои сифатҳои ӯ таоло. Яъне, ки урост номҳои некӯву зебо ва сифоти пурраву воло. Ва бояд ин сифату номҳо аз рӯи китоби Қуръон ва суннати расули Худо бошад.

Рукни дуввум: Имон ба фариштагон.

Фариштагон бандагони шарифу гироманд. Худованд онҳоро офарид ва дар ибодаташ барпой хестанд ва фармони ӯро сарфуроварданд. Онҳоро ба қорҳои гуногун мукаллаф кардааст. Пас аз чумлаи онҳо, Чаброил, ки вакили ваҳйи илоҳи буда, аз назди Худо ба касе, ки Худо аз бандагони худ ӯро баргузид, ваҳйро нозил мекунад. Ва ё Микоил, ки ба борону наботот муваккал аст. Ҳамчунин Исрофил, ки дамидани сур (сурной кашидан) ба рӯзи растохез (қиёмат), фармуда шудааст. Аз чумлаи онҳо фариштаи марг аст, ки ба қабз кардани арвоҳ ҳангоми марг, фармуда шудааст.

Рукни саввум: Имон бар китобҳо.

Аллоҳ таоло барой фиристодагони худ китобҳо фурӯ фиристодааст, ки дар он роҳнамоиву некӯи, беҳбудиву начот аст. Аз чумлаи ин китобҳое, ки фурӯ фиристода шудааст:

А) Таврот; ки Аллоҳ таъоло онро ба Мусо алайҳиссалом фиристодааст ва он аз бузургтарин китобҳои бани Исроил ба шумор меравад.

Б) Инчил; ки ӯ таъоло, онро ба Исо алайҳиссалом фуруъ фиристодасат.

В) Забур; ки онро Худованд ба Довуд алайҳиссалом нозил кардааст.

Г) Саҳифаҳои Иброҳим алайҳиссалом.

Д) Қуръони карим, ки Худованди бузург, онро ба паёмбараш, хотамул-анбиё, Муҳаммад саллаллоҳу алайҳи ва саллам, фуруд овардааст. Худованд бо Қуръон, тамоми китобҳои пешинаро насх кардааст (яъне аз иътибор соқит кардааст). Худованди бузург, ҳифзу ҳимояи Қуръонро, бар зиммаи худ гирифтааст, зеро, ки Қуръон то рӯзи қиёмат барои тамоми мардумон ҳуччату далел боқи монад.

Рукни чаҳорум: Имон ба паёмбарон.

Аллоҳ таъоло басӯи бандагонаш паёмбарони гирромиро фиристодааст ва аввалини онҳо Нуҳ алайҳиссалом буда, охиринашон Муҳаммад саллаллоҳу алайҳи васаллам мебашанд. Ҳамаги паёмбарон, чи Исо алайҳиссалом бошанду чи Узайр алайҳиссалом, махлуқони Худоянд ва чизе аз сифоти парвардигори онҳоро набошад. Онҳо бандае аз бандағни илоҳи буда, онҳоро аллоҳ таъоло бо паёмбари икром кардааст. Ба таҳқиқи, Аллоҳ

таъоло рисолаташро бо паёмбарии Муҳаммад саллаллоҳу алайҳи ва саллам, хотима додаасту он зоти покро ба сӯи тамоми мардумон фиристодааст ва баъд аз ишон паёмбари дағар наояд.

Рукни панҷум: Имон ба рӯзи чазо.

Ва он рӯз, рӯзи растохез аст, ки Аллоҳ таъоло халқи худро аз қабрҳои худ зинда гардонад ва дар он рӯз ҳамаро чамъ бигардонад ва чои онҳоро, ки бақо дар наъими чаннат аст ё хулуд дар оташи дӯзах аст, муайян кунад.

Имон ба рӯзи қиёмат - ин имон ба тамоми он чизҳое, ки баъд аз мурдан ба вуқӯъ мепайвандад, чи аз фитнаи қабр бошад, ки варо на ин бошад азоб, ва чи баъд аз қабр биёяд, монанди зинда гардонидану чамъ кардан ва ҳисобу китоб ва баъд аз он муайян шудани бозгашти ҳар банда ба чаннат ё ба дӯзах аст.

Рукни шашум: Имон ба қадар.

Имон ба қадар (ё тақдир) - ин имон ба он, ки Аллоҳ таъоло, тамоми коинотро тақдир кардааст ва махлуқотро аз рӯи илми собиқи худаш, пайдо кардааст. Тамоми тақдир ва қазо, ҳама бар Худо маълуму возиҳ аст ва дар пеши ӯ навишташуда, ки онро Лавҳул-маҳфуз меноманд. Аллоҳ таъоло, тамоми онро хостаасту пайдо кардааст ва чизе дар мулки ӯ

бе хоџишу иродаи ў таъоло ба вуқўъ
напайвандад.

Дуввум: Рукнҳои Ислом

Ислом, дорои панч аркон аст. Инсон чун агар ин панч арконро бовар надорад ва онро ба чой наёрад, мусулмони ҳақиқи шуморида нашавад.

Панч аркон инҳоянд:

Рукни аввал:

Гувоҳи додан бар ин, ки ғайр аз Аллоҳ таъоло, Худои барҳақ набошад ва ҳазрати Муҳаммад фиристодаи ў таъоло бошанд. Ин шаҳодат, яъне гувоҳи, калиди Ислом ва асосест, ки дигар рукнҳо болои он бино ёфтааст

Маънои **ЛО ИЛОҲА ИЛЛАЛЛОҲ**, ин аст, ки ҳеч маъбудӣ барҳақ ба ғайр аз Аллоҳ таъоло набошад. Ў таъоло, Худои барҳақ асту, дигар худоҳо ҳама ботиланд. Илоҳ маънояш маъбуд ё парастидашуда.

Маънои шаҳодати **ВА АННА МУҲАММАДАН РАСУЛУЛЛОҲ**, ин аст, ки бояд ончиеро, ки паёмбар аз назди Худо бар мо овардааст, тасдиқ кардан ва он амре, ки

фармудааст, итоат кардан аз он чизҳое, ки наҳй (манъ) кардааст, дури чуста, онро бад дидан ва Аллоҳ таъолоро фақат бо он роҳе, ки расулаш шариат кардаасту фармудааст ибодат кардан аст.

Рукни дуввум: Намоз.

Ин рукн, иборат аз намози панҷгонаест, ки дар як шабонарӯз дар панҷ вақт адо карда мешавад. Худованд намозро барои он барои мо фармудааст, ки он ҳаққест, ки мардум дар чониби Худованди адо бояд бикунанд. Ва ҳамчунин намоз ин сипосгузори банда мар нозу неъматҳои худоро буда, пайвастагиест байни мусалмону байни парвардигораш. Худойро, дар он розу ниёз гӯяд ва ўро дуъо бикунанд, то ки намозаш варо аз қарҳои зишту нораво боз бидорад. Намозро аз беҳтарин кори дин қарор даодаасту, ҳам некӯии имон.

Худованд вайро савобу некӯии ин дунё ва охиратро ато намояд. Дар намоз бандаро аз роҳати нафсии бадани насиб бошад, ки ба хушбахтии дунё ва охират бирасонад.

Рукни саввум: Закот.

Закот - ин садақаест, ки инсони бар ў закот фарзшуда, ҳар сол аз моли худ ба онҳое, ки сазовори закот гирифтанд ҳастанд, садақа мекунад. Закот - ин ба камбағале, ки молаш ба нисоби закот нарасидааст фарз набошад закот - бар касе фарз аст, ки ў бой бошад ва

барои комилу пурра шудани динаш ва боз зиёдаву бисёртар шудани ҳолу аҳвол ва некӯ шудани ахлоқаш фарз карда шудааст. Бо сабаби закот аз онҳо офатҳо дур бигирдад ва гуноҳхояшон шуста шавад. Закот - ин ёрдам ба фақирону масокин буда, қиём бар маслиҳати ишон бошад. Бо вучуди ин ҳама, закот нисбати он молу бойгарие, ки Худованд барои бойҳо додааст. Чузъи каму ночизеро ишғол мекунад.

Рукни чаҳорум: Рӯза доштан.

Ва ин рӯзаест, ки дар моҳи Рамазони муборак дошта шавад ва он моҳи нуҳум аз моҳҳои қамари ба ҳисоб равад. Тамоми мусулмонон, дар он боҳам гирд оянд, то ки аз шаҳват ва хоҳишу дархостҳои худ, чи аз таом асту чи аз нушоки ва низ бо аҳл хуфтухоб кардан, дури чӯянд. Ва ҳамаи ин дар рӯз буда, аз дамидани субҳ то фуру нишастани офтоб давом ёбад. Ба ивази ин корашон, Худованд худ ба онҳо аз фазлу ихмони худ иваз дода, дину имонашонро зиёда бигардонад, гуноҳхояшонро бубахшад ва дар дарачаҳои онҳоро назди худ, бардорад. Ва Худованд боз чизҳои бисёре ба сабаби рӯза онҳоро ваъдаҳо додааст чи аз некӯии дунё бошаду чи аз некӯии охират.

Рукни панчум: Хач

Хач - ин нияту қасд кардани хонаи Аллоҳ таъоло барои ибодати махсус, ки дар вақти махсус ба чой оварда мешавад ва ин дар шариати Исломи маълуму возиҳ аст. Хачро Худованд барои шахси қодир ва тавонгар дар умраш як бор фарз гардонидаст. Дар он мусалмонон аз таоми гўшаву канори дунё, дар беҳтарин чои рўизамин баҳам пайваста, Худои ягонаро парастиш кунанд. Ҳамаги дар либоси якранг бошанд, ки байни раису тобиъ, бою камбағал, сиёху сафед, фарқе набошад. Бандагон корҳои муайянеро дар он анҷом бидиҳанд, ки аз бузургтарини ин корҳо:

Дар Арафа истодан.

Хонаи Каъбаро тавоф кардан, ки қиблаи мусулмонон аст.

Саъй байни сафову марва кардан.

Хач дорои фоидаҳои зиёди дуняви ва ухрави буда, зикри ин фоидаҳоро натавон бо гуфтан адо кард.

Саввумин: Ихсон.

Ихсон - ин аст, ки ту Худовандро бо Ислому имон парастиш кунӣ, ва ўро гўёки мебинӣ ва агар ўро натавонистӣ дид, пас

бидон, ки ў туро бубинад. Яъне, ту бояд ҳисс ва шуъур куни, ки ў туро бубинад ва бо суннати паёмбар амал карда муҳолифи он набарои.

Ҳамчуни Иҳсон, тамоми он чизҳое, ки дар боло аз дини Ислום зикр кардем онро шомилу доро бошад.

Ва маълум аст, ки Ислום, ҳаёти ахлошо, чи фард бошаду чи ҷамоат, ба тартибу низом даровардааст ва ба онҳо хушбахтии дину дунёву охиратро кафолат додааст. Ба ахлош, никоҳ карданро мубоҳ (раво) карда ба ин кор тарғибу ташфиқ кардааст ва зинову ливота ва тамоми зиштиҳоро ҳаром гардонидаст. Ба онҳо, пайвастаги бо ҳешовандон, атфу меҳрубони бар фақирону масокин ва аз ҳоли онҳо хабардор шуданро, вочиб гардонидаст. Ҳамчунон онҳор ба ҳар хулқи некў ва ҳамида, тарғиб намуда, аз ҳамаи ахлоқи разила (бад) хушдор кардааст. Ба онҳо касби неку хушо, чи аз тичорвау чи аз ичора, ҳалолу мубоҳ гардонидаст, рибову тичорати ҳаром ва он тичоратеро, ки дар он фиребу найрағи ё номаълумиеаст, наҳй кардааст. Ҳамчунон, Ислום тафовут ва ихтилофи мардумро дар имтиқомати роҳи рост, ба иътибор гиритааст, то ки ҳуқуқи дигаронро риоя кунад. Пас баъзе чазоҳои сахтеро машрӯъ кардааст, ки он чарима дар чониби ҳаққи Худо бошад, мисли: арақнўши, аз дин гаштан, зинокори, ва ғайра.

Дар чониби дигар, ҳамчунин чазоҳои сахтеро низ машруъ кардааст, ки он барои чаримаҳое бошад, ки дар ҳаққи мардум иътидо ва тачовуз карда шавад.

Аз ҷумлаи ин чаримаҳо: Тачовуз дар ҳаққи мардум, дар хунашон, дар молашон, дар обрӯву ирзашон, мисли куштор, дузди, тухмат ба зино ё таҳдид ба задан, зарар расонидан, моли мардумро ноҳақ гирифтан. Ин чазоҳо, ҳама мувофиқи чарима аст ва он на зиёд асту на кам. Ислом боз алоқаи мардумро бо сардорону раисони худ мураттаб ва муаяйн кардааст. Ва ба мардум итоати подшоҳонро, ки агар дар он гуноҳ набошад, вочиб доништааст. Бар зидди онҳо баромаданро низ манъ кардааст, зеро, ки дар он зараҳои оммаю хосса вучуд дорад.

Ва кунун дар охир тавонем гуфт, ки Ислом дар худ бино ва иҷоди алоқаҳои сахҳро дарбар гирифтааст. Ва ҳам дар худ амали некӯ байни банда ва Худояш ва байни инсон ва мучтамаашро, дарбар гирифтааст. Ислом умматро ба некӯи дар ахлоқӯ одоб ва муомалот даъват карда, ташвиқу тарғиб намудааст. Ва аз бадихои ахлоқу одоб ва муомалот, умматро огоҳонида аз он боздоштааст.

Ва ин ҳама пурраги ва некӯию зебогии ин динро дар тамоми чонибҳояш баён месозад.

Сипосу дуруд мар парвардигори оламиёнро!